

כתבה ראשונה בסידרת דיוקנים פוליטיים מנקודת מבט אישית

כעבור פחות מחודש פרצה מלחמת יום-הכיפורים, והבחירות לכנסת נדחו ליום האחרון של 1973. הנבואה הוסיפה להטריד את שולמית. במהלך מערכת-הבחירות סיפרה לאחת המתנדבות במישורה שהכל יהיה בסדר: הרי תוצאות הבחירות תיודענה רק אחרי חצות, בשעות הראשונות של שנת 1974. היא תוכל להיבחר בכל-זאת. אך באותו יום שטוף-שמש בחוף אילת, בראשית ספטמבר, לא היה אף אדם אחד בארץ כולה שהעלה על דעתו כי תוך תשעה חודשים תהיה שולמית אלונה שרה בממשלה, חברת צמרת המיסד הפוליטי של המדינה, בעלת ליסכה ממלכתית, ראש-ליסכה ונהג פרטי. פחות מכך האמינה בכך שולמית אלונה עצמה.

ישיבה בעמידה במרתף

כ שבועיים לאחר קריאת כף-היד, ראיתי את שולמית אלונה בקומת-המרתף של הכנסת. באותו יום הוגשו רשימות-המועמדים. ועדת-הבחירות המרכזית ירבה בחדר-

לאן את ר"צה, שולמית?

האסיפות, באותה קומה, וקיבלה טפסיה-רשימות. לפי החוק, היתה הדלת צריכה להיסגר בשעה 23.00 בדיוק, שום רשימה לא יכלה להתקבל לאחר-מכן. יום-יומיים לפני-כן נודע שראשי המערך החליטו שלא לכלול את אלונה ברשימתם, וכי זו, מצידה, החליטה להגיש רשימה עצמאית משלה. הדבר נראה לרבים כקוריוז אישי, נטול משמעות פוליטית. בחדר הסמוך לאולם-הוועדה, עמדו שולמית אלונה וגיסה, רם רון, מי שהיה פעם מפקד הגדנ"ע. הם החזיקו בידיהם טופס ריק של רשימת-המועמדים, ודגו בעצבנות, בעמידה, תוך הצעות חוזרות ונישנות במחוגי-השעון, במילוי הרשימה. רק חמישה אנשים הסכימו להופיע ברשימה, לבד מהם, והם היו צריכים לקבוע את תורם ברשימה כדי להגיש תוך כמה דקות. ניכר בהם שהדבר נעשה בהיסתה-הדעת, כמעט בשיטה של הגרלה. השניים לא היו בטוחים ששולמית אלונה עצמה תעבור את אחוזי-החסימה — ולא חזמו כלל על האפשרות שמש"ג ברשימה ייכנס לכנסת. סיכוייו של מש"ג נראו רחוקים יותר מאשר המאדים.

משום כך היה זה אך טבעי שביקשה לתת לרשימה את האותיות ש"א — ראשי התיבות של שולמית אלונה. הבקשה לא נתקבלה בגלל סיבות פורמליות, וכך נולדה רשימת ר"צ — צירוף מיקרי של אותיות שהיו פנויות.

השרה השרה בלי"תק שולמית אלונה, בסנדלים וגלימה תנכית, כפי שצולמה לפני שבועיים, כאשר התכנסה כל צמרת המיסד בחתונת בנו של רחבעם ("גאנדי") זאבי. לידה, בעלה ראובן, המוצה על ההתנחלות בשארם-אל-שייך.

יה התחיל כשעשוע, לבילוי שעה קלה ביום ספטמבר לוחס על חוף אילת. קצת ליכפרי-הנופש של רפי נלסון, בהפסקה שבין שתי אסיפות-בחירות אילתיות, בשיא מערכת-הבחירות להסתדרות. בין עשרות המשתעשעים על החול היתה שולמית אלונה, שעיימה ביליתי ארבע שנים בכנסת השישית. כעבור דקה גיליתי בין הנוכחים גם את שלום שאול, הכירומנט, קורא כף-היד. הצעתי לשולמית, בהלצה, להגיש לאיש את כף-ידה, כדי שיוכל לקרוא את עתידה. שולמית היססה, אחרי-כך הסכימה. האיש השחום, שעלה לארץ מבורמה, התכופף שעה ארוכה על כף-היד. אין הוא מעורה בענייני הארץ בכלל, ובפוליטיקה בפרט. הוא חי בעולם משלו. מכופקני אם ידע בכלל מי היושבת מולו, ובוודאי לא ידע הרבה על אופייה ועברה. לכן היינו מופתעים למדי כאשר השמיע כמה דברים על תולדות חייה, שהתאימו מאד לעובדות. אבל שולמית היתה חסרת-סבלנות. היא רצתה לדעת את העתיד.

ואח

אורי אבנרי

ב-1974 יקרה משהו שישנה את כל מהלך חייו, אמר שאול באיטיות. "את התגברי על המיכשולים שגרמו עד כה לכישלונותיך. את תתחילי בדרך חדשה לגמרי." "האם אתה בטוח שזה יקרה ב-1974?" שאלה שולמית בדאגה בולטת. "אולי זה יקרה בסוף 1973?" שאול נד בראשו, בכיטחון מזור, "לא, אמר, זה לא יקרה ב-1973. זה יקרה ב-1974."

שימחת יום-החופש כאילו נמחקה מעל פניה. היה ברור שדעתה נתונה ליום הבחירות — ה-30 באוקטובר 1973. חשבת בלבי שהיא מקווה להיכלל ברשימת המועמדים של המערך. מדברי שאול כאילו נסתבר שלא תקבל מקום די ריאלי. איש לא ידע או שהיא הופכת בלבה את האפשרות להתייצב לבהירות באופן עצמאי.

יום הנבואה שעה קלה לפני שהכירומנט, קורא כפות-הידיים שלום שאול (משמאל, ליד אשתו) קרא בכף-ידה של שולמית אלונה (מימין) — וניבא מיפנה בחייה בשנת 1974 באמצע — רפי נלסון.